

בית

מרן

עירש"ק
כ"ב אדר ב' תשע"ט
פרשת שמייני - פרה
מספר: 1000 (מקרא לז)
שבת מברכים
התורה ליל שישי עשרה ערב 22:11-21:00

עלון מס' 204

לענין מרן רבינו עובדיה יוסף זע"א

הרב המקדים: הרב הג"ר אליהו אביסור שליט"א
רב שכונת נוה יעקב

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ק לישראל אב"ד במיה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרב הג"ר רבי יצחק לוי שליט"א
רב הראשי של חז"ר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	18:41	19:33	20:18
תל אביב	18:39	19:30	20:15
חיפה	18:40	19:32	20:17
באר שבע	18:40	19:32	20:17

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
אמציה בן אריאלה
לכל הישועות
חייגו: 5290*

"שלושים יום קודם החג שואלים ודורשים בהלכות החג"
יש לך שאלה בהלכות פסח?
רבינו 'בית מרן' כאן בשבילך
בכל שאלה!
חייגו: 5293* שלוחה 1

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
  - עמ' 5 פרשת שמייני**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
  - עמ' 5 לאורם נלך**
רבי יחזקאל סגל הלוי לנדאו זצוק"ל
  - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
  - עמ' 6 הלכות נשים**
הרב אברהם דניאל שליט"א
  - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
  - עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
  - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות פסח

כשרות מצות מוכנה לפסח, ולליל הסדר. אורז וקטניות בפסח.
הכנת מצות בפסח. אם חמץ בפסח חוזר וניעור. נותן טעם לפגם בפסח.
הכשר כלים לפסח

למען ישראל העניים

ב. אחד השיקולים של רבי שלמה קלוגר⁴ לאסור את מצות המכונה, מפני שהיו הרבה אנשים שהיתה להם פרנסה מהכנת המצות, וכיון שהיו מכוונות, כבר לא יצטרכו לכח אדם ויפטרו אותם, אז לא היתה הסתדרות שיעשו שביחה... ואמר שבפורים יש את מצות מתנות לאביונים, מפני שעניניהם של האביונים נשואות למקרא מוגילה לקבל צדקה, וכך גם בפסח יש "קמחא דפסחא" ואנשים נושאים עיניהם להכין מצות ולהתפרנס. אבל באמת הדימוי לפורים הוא רק סמך, ויש לחלק בין מתנות לאביונים שזו מצוה ממש מתקנת חז"ל, לבין הכנת מצות.

גרגיר שמחמץ

ג. האוסרים טענו עוד, שאם אדם לש עיסה בידיו, הוא יכול להרגיש אם יש שם חיטה, אבל מכונה לא מרגישה.⁵

4 זה מובא בעמוד הראשון של החוברת שלו, החוברת הזו מופיעה באוצר החכמה.

5 היום לא מצוי שיש חיטה בקמח, כי מקפידים שכל דבר יהיה בנפרד. וכן בקטניות לא מצוי היום תערובת חטים, ולכן אורז שקונים היום בשקיות שיש עליו כשרות וכתוב עליו "כשר לפסח", די לבדוק פעם אחת. ואין חובה לבדוק שלש פעמים. אמנם מרן זצ"ל בחזון עובדיה (עמ' פב) כתב לבדוק שלש פעמים, זה היה לפני חמישים שנה, אבל היום יש הפרדה מלאה. אורז שהוא לא כשר לפסח יש בו בעיה, כי טונות של אורז מגיע לארץ באניות, ובאה משאבה ושואבת הכל, והבעיה שמשמשים אותה אניה ובאותה משאבה גם לחיטים, ולפעמים נאגרים בצדדים כמה גרגירים, ולכן לעיתים ניתן למצוא גרגירי חיטה באורז שהוא לא בשקיות בדוקות.

כל זה לנו הספרדים, האשכנזים בלאו הכי לא אוכלים אורז. בגמרא (פסחים קיד:) כתוב שיביא לשלחנו בליל הסדר שני תבשילים, ואמר רב הונא כגון סילקא וארואז, סלק ואורז. ואמנם רבי יוחנן בן נורי אומר שאורז מן דגן, אבל בגמרא שם הכותבו מדברי רב הונא דלית דחייש לרבי יוחנן בן נורי. אחינו האשכנזים מחמירים שלא לאכול אורז בפסח, וכן יש קצת עדות מהספרדים שהגנו שלא לאכול אורז בפסח מחשש של תערובת חיטה באורז, וכמו שכנת הפר"י חדש (סימן תנג סעיף א) שבזמנו - לפני למעלה משלוש מאות שנה - הכינו סיר של אורז בפסח אחרי שבדקו אותו יפה שלש פעמים, ומצאו בראש הסיר שני גרגירי חיטה, והחליטו בירושלים לא לאכול יותר אורז בפסח. אבל היום לא מצוי שמצאים חיטה באורז, ולכן אין לחשו לזה.

מכאן שהאורז מתנפח אין זה חיוני, וכמו שכתב הרמב"ם (פ"ה מהלכות חמץ מצה ז"א). בעבר רב אחד עורר על מצה עשירה שנילושה במי פירות, שמישים עליה אבקת אבקת אפיה, והבצק תופח, ואם כן הוא מחמץ. אבל בדקו את האבקת גם בקמח תפוחי אדמה והוא התנפח, ועל כרחך שהתפתחה איננה החמצה, שהרי תפוחי אדמה לא מחמצים, וכך גם אורז, הוא תופח ולא מחמץ.

מצות מוכנה

א. עד לפני כמה דורות מילוינו עם ישראל היו מכינים מצות ביד, והיו מתחילים להכין מצות כבר לאחר חג הסוכות. לפני מאה שמונים ואחת שנה בשנת תקצ"ח הומצאה מכוונת המצות הראשונה, וזו היתה מכוונת ידנית, 'גלגלים שרפים ואופנים', לא היה עדיין חשמל. לפני מאה ושישים ושלוש שנה בשנת תרט"ז המכונה הגיעה מאשכנז לזילנא והתפשטה בכל חלקי אירופה, בלייפציג ובגרמניה. רוב הרבנים והאדמו"רים אסרו בכל תוקף לאכול מצות מוכנה וקראו לזה חמץ גמור. בשנת תר"ט יצאה לאור חוברת "מודעה לבית ישראל" מאת הגאון רבי שלמה קלוגר מברודי שהיה גדול הדור, וכתב דברים קשים מאוד נגד מצות המכונה. בזמנו היתה תקופה קשה של תנועת ההשכלה⁶, ופחדו מכל דבר חדש, 'חדש אסור מן התורה' (ע"פ המשנה במסכת ערלה ג, ט). אחר כך יצאה לאור חוברת 'ביטול מודעה' מאת הגאון רבי יוסף שאול נתנון בעל ספר שואל ומושיב שהיה מראש המתירים, כדי לבטל את המודעה של רבי שלמה קלוגר על איסור מצות מוכנה⁷.

1 בין האוסרים היו הגאון רבי יהושע העשיל אשכנזי רבה של לובלין, רבי מאיר אורבך בעל ספר אמרי בינה, וגם רבה של ורשא, וכן הגאון בעל ספר ישועות מלכו. וכמה אדמו"רים כתבו על כך בחריפות גדולה, ביניהם האדמו"ר מצאנז הרב רבי חיים הלברשטאם בעל הדברי חיים לפני כמה ושמנים שנה, והאדמו"ר מגור בעל חידושי הרי"ם שהיה גאון עצום כתב שאלה שעושים מצות מוכנה הם מתלמידיו של ירבעם בן נבט. בשנת תרמ"ח האדמו"ר מסוכוטשוב בעל האבני נור גם כן כתב בחוקה נגד מצות המכונה, שהו דומה למה שאמרו (בסנהדרין עד רע"ב) שבשעת גזירה צריך למסור נפש אפילו על קשירת המנעל. ובקריית צאנז בירושלים - וכל שכן בנתניה - התרגו שמי ששוכר דירה שם, מתחייב בחוזה השכירות לא להכניס לביתו מצות מוכנה, כנראה ההתחייבות רק לא להכניס לבית, אבל בכביש מותר... גם החפץ חיים לפני כתשעים שנה, והחזון איש לפני כששים שנה, והגר"י (הובא בהגדה מבית לוי עמ' ט) נמנעו מאכילת מצות מוכנה.

2 ראש המשכילים קראו לו משה מנדלסון והוא כתב ביאור על התורה, ובין השורות יש שם הרבה דברי כפירה, הוא הטביע את האמרה: "היה יהודי בביתך ואדם בצאתך", בבית תשים כיפה ותתפלל, אבל בחוץ תאכל טרופות ככל העמים, הוא טען שכן צריך לתנוג כדי שלא תהיה אנטישמיות, וכך ההשכלה פטטה והרסה כל חלקה טובה.

3 גם רבי מרדכי איטינגר בעל מן גיבורים אסר את השימוש במצות מוכנה, גם הוא וגם רבי שלמה קלוגר לא ראו את המכונה, אבל אסרו על פי מה שפירו להם. רבי יוסף שאול נתנון ורבי מרדכי איטינגר חיברו ביחד את 'המגן גיבורים' על השלחן ערוך, לא מצוי ששנים מחברים ספר יחד, מצוי רק שאחד מחבר והשני מעתיק ממנו... ובגלל המצות מוכנה הם הסתכסכו על הנושא הזה, לשם שמים כמובן, הרב נתנון היה מראשי המתירים, והרב איטינגר היה מראשי האוסרים.

לעילוי נשמת שמואל מור בן דליה סינטו

ועוד טענו שלפעמים קורה שכמה גרגרים עושים קואליציה, ברית אחים... ומתחברים ונהיה כמו גולה, ואם לש ביד יכול להרגיש בזה ולמעון, אבל מכונה לא מרגישה, ואז לא מגיע מים על כל הקמח ואחר כך הוא כחמיץ. וגם במכונה יש לחוש שנדבק חמץ בגלגלים ובחורים ובסדקים, וקשה להגיע לכל הפינות.

מחמיץ מהחום

ד. עוד טענו לאסור את מצות המכונה, כיון שהרשת שעליה מונחות המצות, הולכת עם המצות ומתקרבת לאט לאט לתנור, ושמה המכונה תתחמם מחום התנור ותחמיץ את הבצק, שהרי "חם מקצתו חם כולו" (פסחים עד.). ולדעת הגאון מליסא בספרו חוות דעת (סי' קה סק"ט) גם באוכלין אומרים חם מקצתו חם כולו, ואם כן יש לחוש שהעיסה שנכנסה לתנור והתחממה גורמת לכל העיסה להתחמם ולהחמיץ.

לשם מצת מצוה

ה. עוד טענו לאסור את מצות המכונה, כיון שהמכונה פועלת ללא מגע יד אדם ומכניסה לתנור לבד, והלא במצות של ליל הסדר צריך שימור לשמה, ולדעת רש"י (פסחים מ. ד"ה שיאכל) מלבד שיש לשמור על הבצק שלא יחמיץ, בשעת הלישה צריך לכיין "לשם מצת מצוה" כמו בציצית וכדומה, אבל אם המכונה לשה ואופה, חסר כוונה לשם מצוה. יש שאמרו פיתרון לזה, שבשעה שמדליק את המכונה בלחיצת הכפתור, יאמר לשם מצת מצוה. אבל יש לדחות שצריך לכיין בזמן שהוא לש, ובלחיצת הכפתור הלישה נחשבת כח כוחו כמו גרמא, ואין זה כמו שלש בעצמו לשם מצת מצוה. ולכן בליל הסדר צריך להקפיד על מצות מעבודת יד שיש שם פיקוח של תלמידי חכמים בקיאים בהלכה, כמו לדוגמא מבית כנסת שושנים לדוד, שכבר עשרות שנים יש שם תלמידי חכמים שמפקחים עליהם ומזרזים אותם, אין מזרזין אלא למזורזין!

טענות המתירים

ו. בין המתירים מצות מכונה היה הכתב סופר בנו של החתם סופר, וגם השדי חמד (ע' בשד"ח מערכת חמץ ומצה סימן יג אות יב והלאה) נסע לאיזמיר בשנת תרכ"א וראה את המכונה מקרוב, וכתב, הן כל יקר ראתה עיני את מכוונת המצות, ולפי דעתי זה כשר עוד יותר ממצות עבודת יד. בעבודת יד יש חשש שאחד ידבר עם חברו וינתז רוק על הבצק ויחמיץ, או שיתקרב לתנור ויראה שהתנור מלא וימתין שם עד שיוציאו חלק מהמצות, ובינתיים הבצק שבידו יחמיץ מחום התנור. או שהולך עם העיסה תחת השמש, וכך הבצק יחמיץ מהר. גם הגאון רבי צבי פסח פראנק (בשו"ת הר צבי ח"א"ה סימן י) התיר מצות מכונה גם לאשכנזים, והיום הרבה מהם - ליטאים וחסידים - מקילים בזה.

אכשור דרא

ז. בפרט, שבכל שנה ושנה משתנים למעליותא ומשתדלים לדקדק יותר⁶. היום כל המצות מכונה ללא יוצא מן הכלל - עם הכשר כמובן - אפשר לאכול בפסח. אני ביקרתי בעצמי במצות יהודה ירושלמי, הלפריץ, הם עושים הכל כמו שצריך, מפסיקים כל שמונה עשרה דקות, מנקים את המכונות בלחץ אויר. וגם אם יש פירור שהחמיץ הוא בטל בשישים, וכל שכן שבטל בכמה אלפים, והחמץ לא חוזר ונייעור בפסח. ואם נופל בצק על הרצפה, מדריכים אותם להוציא מיד בצק שנפל, כי יש לחוש שהבצק מחמיץ מיד על הארץ.

הכנת מצות בפסח

ח. בדרך כלל הרבנות הראשית לא מאפשרת להכין מצות בפסח, כי יש לחוש לפירור אחד של חמץ שנדבק במצות, וחמץ בפסח עצמו אפילו באלף לא בטל

6 בעבר, לפני ארבעים שנה באותה קומה שהמכונה לשה את הבצק, היו שופכים את הקמח, והיה חשש שהקמח עף על המצות, אבל היום הקמח בחדר סגור בוכוכית, או שהוא בקומה אחרת, בכל שנה יש הרבה שכלולים והיזורים במצות מכונה.

ואסור את כל המצות. פעם בזמנו של הראשון לציון הרב יצחק ניסים, בזמן עליית עולי מרוקו ועולי תימן ב"מרבד הקסמים", הכינו בארץ מעט מצות לפני פסח, חשבו שישלחו את העולים החדשים לקיבוצים ויתקלקלו שם, ולא יצטרכו הרבה מצות לפסח, אבל הם היו חזקים והקפידו על המצוות, ופתאום אחרי יום יומיים נגמרו כל המצות, מועצת הרבנות הראשית התכנסה באמצע חול המועד, ואפשרה באופן חד פעמי לאפות מצות בחול המועד, כמובן עם פיקוח של כמה רבנים שלא יהיה פירור אחד של חמץ. אבל בדרך כלל לא מאפשרים להכין בחול המועד, רק לפני החג.

הסברא שחמץ בפסח חוזר ונייעור

ט. זה תלוי במחלוקת המפורסמת, האם חמץ בפסח חוזר ונייעור או שאינו חוזר ונייעור. לכאורה נאמר שהחמץ אינו חוזר ונייעור, וכיון שקודם הפסח התבטל בשישים למה שהאיסור יחזור, כמו בדין תערובת של בשר בחלב או שאר איסורים, שאם יש ששים כנגדו הרי זה בטל והאיסור נהפך להיות. וצריך להבין את טעם החולקים שהחץ חוזר ונייעור, ותחילה נקדים הכלל שכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטל, ובטעם הדבר כתב רש"י במסכת ביצה (ג:), כי עד שתאכלנו באיסור תאכלנו בהיתר. והר"ן (נדרים נב.) ביאר⁷ שהרי נחלקו (במנחת כב.) רבי יהודה והכמים בתערובת של איסור בהיתר במין במינו, כגון יין שלא איסור בין של היתר, לחכמים בטל בשישים, ולרבי יהודה מין במינו אפילו באלף לא בטל, וכתב הר"ן שגם לפי חכמים שמין במינו בטל בשישים, הוא מפני שהוא כמו מין בשאינו מינו, שהרי זה איסור וזה היתר, אבל דבר שיש לו מתירין גם האיסור נחשב כמו היתר שהרי הוא עתיד להיות מותר, ובה מודים חכמים לרבי יהודה שמין במינו אינו בטל אפילו באלף, ולכן ביצה שנולדה בשבת או ביום טוב - אסורה משום מוקצה ולמוצאי היום היא מותרת - לא בטלה אפילו באלף ביצים מותרות, כי במוצאי שבת ניתן לאכול הכל בהיתר. ולפי זה חמץ שכל השנה הוא היתר גמור⁸, אפילו שנתערב לפני הפסח ונתבטל, אבל כשמגיע הפסח חל עליו דין דבר שיש לו מתירין והוא חוזר ונייעור, ולכן קיימא לן חמץ בפסח אפילו באלף לא בטל.

דעת הרמב"ם

י. גם דעת הרמב"ם שחמץ בפסח חוזר ונייעור, שהרי כתב (פ"ד מהל' חמץ ומצה ה"ב) בדין תרופה הנקראת תרייאקה⁹, ששמו בה את הטיפות הראשונות ששחטו מחיטה חיה, כדי לחזק את התרופה, ונמצא שבתרופה הזאת יש תערובת חמץ, כתב הרמב"ם: דבר שנתערב בו חמץ ואינו מאכל אדם כלל, או שאינו מאכל כל אדם כגון התרייאקה וכיוצא בו, אף על פי שמותר לקיימו, אסור לאכול עד אחר הפסח, ואף על פי שאין בו מן החמץ אלא כל שהוא הרי זה אסור לאכול. ומרן הבית יוסף (סימן תמב) כתב על כך: סבירא ליה לרבינו הרמב"ם שחמץ בפסח חוזר ונייעור. וטעמו של הרמב"ם שאם החמץ עצמו הוא דבר המעמיד, למרות שזה טעם לפגם¹⁰, אחשביה לאיסור ואסור. וכמו שביארנו שבתערובת היתר בהיתר לא שייך ביטול, ובפסח חמץ אפילו באלף לא בטל, הוא הדין לענין נותן טעם לפגם, שבפסח חוזר ונייעור ואסור.

דעות הפוסקים

יא. הרמב"ם לא יחיד בדבר שסובר שחמץ בפסח חוזר ונייעור, יש לנו שבעה ראשונים שסוברים כך, וביניהם: הרב המגיד (פ"ד מהל' חמץ ומצה ה"ב) - תלמידו של הרשב"א - כתב, שהרבה מהגאונים סוברים כהרמב"ם שחמץ בפסח חוזר ונייעור, ושכן דעת רבי יצחק אבן גיאת. וכן דעת רב נטרונאי גאון (הובא בטור סימן תמב), והרשב"א (בשו"ת ח"א"ה סי' תפה), ורבינו ירוחם (נ"ה ח"ה דמ"ו ע"ב) והרדב"ז (ח"ה סימן

7 דברי הר"ן מאוד יסודיים, כל תלמיד חכם - ואפילו כל אדם שקובע עיתים לתורה - צריך להכיר את דבריו שם.
8 אם אדם הולך ברחוב במשך השנה ורואה לחם ראו לאכילה, צריך להרים ולהניח על הגדר כבכוד, אין מעבידים על האוכלין (עירובין סד:). מה שאין כן בחג הפסח, אם רואה לחם ברחוב, 'לא תגע בו יד'.
9 אדם שמשתעל הרבה ולא עוזר לו כוס תה, יקח את התרופה הזאת שהיא כמו סירוף והיא מרגיעה. התרופה הזאת עשויה מכמה דברים שפגומים מאכילת אדם. גם היום שעושים סירוף זה מומאכל פגום, תערובת של חומרים כימיים וצמחים.
10 דין נותן טעם לפגם בפסח שנוי במחלוקת ראשונים, התוספות (עבודה זרה סו.) והרא"ש (פ"ה דע"ו סימן ו) ועוד פוסקים רבים מתירים, ומרן השלחן ערוך (סי' תמו סעיף י') פסק לנו שזה מותר. ולכן לא צריך אמה או אקנומיקה וכדומה "כשר לפסח", ואפשר לכתחילה לקנות גם "לא כשר לפסח". וגם לאשכנזים מותר, הם שומעים אותנו ולכן אני מדגיש שמותר להם. המחמיר תבוא עליו בריכה, נעשה לו מי שבירך...

העלון להצלחתם של: מיה בת עופרה כל הישועות, תמו, רונ, רועי, ינון ואיתן זוהר בני מיה כל הישועות, אריאלה בת מלכה רחל לרפוש, יעקב ישראל בן רויטל לזש"ק בקרוב יישוב טוב וקניית דירה, שרה בת מלכה לזש"ק בקרוב יישוב טוב וקניית דירה, רינה אביגיל בת רויטל זווג גון, בת שבע בת שמחה סוליקה בריאות והצלחה להם ולילדיהם.

שני אלפים ורכ"ט). אולם רוב הראשונים - וכל שכן האחרונים - פסקו, שחמץ בפסח אינו חוזר וניעור, ואם נתערב פירור חמץ במכונה של המצות מערב פסח, הוא בטל בשישים. כן דעת הר"ן (בתשובה ס"ז נ"ו), האור זרוע (סימן תשעט), ספר התרומה (סימן נה), הסמ"ג (לאוין עז), המרדכי (פרק כל שעה סימן תקנה), הארחות חיים (הל' חמץ ומצה אות סט). רבינו פרץ והרשב"א (הובאו בא"ח הל' חמץ ומצה אות מב), המאירי (פסחים ל), התשב"ץ (ח"ג סימן רנח), המכתם (פסחים ל), והטור (סימן תמב, ותמ"ז), ועוד.

סתירה במרן

יב. בדברי מרן השלחן ערוך יש סתירה, כי מתחילה (בסימן תמב סעיף ד) מרן העתיק את לשון הרמב"ם הנ"ל לגבי תרייאקה, ומשמע שחמץ בפסח חוזר וניעור. ולעומת זאת לאחר חמשה סימנים (בסימן תמו סעיף ד) מרן כתב: אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בשישים, אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו, ויש חולקים. וקיימא לן¹¹ סתם ויש הלכה כסתם, ואם כן חמץ בפסח אינו חוזר וניעור.

ראיית הראב"ד

יג. לפני שנתרץ אקדים את דברי הראב"ד (בשו"ת תמים דעים סימן לו) שכתב בפשטות, שלדעתו תערובת של פירור חמץ מולפני הפסח בטל, כי היתר בהיתר בטיל ואינו חוזר וניעור, וראייתו מהמשנה במסכת כלאים (פ"ט משנה א): צמר ופשטים צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן זה בזה, אם רוב מן הגמלים מותר, ואם רוב מן הרחלים אסור, מחצה על מחצה אסור¹². ומשנה זו הובאה להלכה בשלחן ערוך (יו"ד ס"י רצט סעי' א). הפשתן בפני עצמו הוא היתר, וכן הצמר, ומוכח שאף על פי שזו תערובת היתר בהיתר שייך דין ביטול ברוב. לכאורה זו ראייה חזקה, וצריך ביאור מה יענו הרמב"ם והראשונים שהזכרנו. הם יענו מה שהקשו הפרי חדש (ס"ח תמב) ורבי עקיבא איגר (בתשובה ס"ו לה) על ראיית הראב"ד, הרי אפשר לומר שבצמר שייך ביטול מפני שגם באותה שעה שייך האיסור, ומאחר שיש שם אפשרות של איסור, לכן הביטול מועיל גם לאחר התערובת עם הפשתן ואינו חוזר וניעור. מה שאין כן חמץ קודם הפסח, באותה שעה שמתערב הוא היתר גמור, ואין שום אפשרות שיהיה איסור, לכן חוזר וניעור, ועל תערובת היתר בהיתר כזאת אמרו שלא שייך ביטול. ויש לומר שכן יענה הרמב"ם, ואם כן "נפל פיתא בבירא", הרי כולם סמכו על ראיית הראב"ד, ואין ניישב את דבריו ואת דברי רוב הראשונים שחמץ בפסח אינו חוזר וניעור.

תירוצו של מרן זצ"ל

יד. שמעתי ממרן זצ"ל לפני בערך ארבעים וחמש שנה שיישב על פי דברי הר"ן בפסחים (ל:): שיואב לקמן, ואני ארחיב את הדברים. אומרת המשנה במסכת עבודה זרה (עה"ט): הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים, את שדרכו להטביל יטביל, להגעיל יגעיל, ללבן באור ילבן באור. הגוי בישל נבלות וטרפות בכלים, והישראל קנה ממנו את הכלי יד שניה במחיר טוב, צריך להכשיר את הכלי. הגמרא לומדת דין זה מכלי מדן שכתוב שם: כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטאה, וכל אשר לא יבוא באש תעבירו במים. ומכאן לומדים שאף על פי שלא נשאר מממשות האיסור עצמו בכלי, עדיין טעם האיסור בלוע בכלי, לכן צריך להכשיר¹⁴.

¹¹ סתם ויש הלכה כסתם" הוא כלל מוסכם שכתבו הרמ"ע מפאנו (סימן צו), והדי מלאכי (כללי השלחן ערוך אות יז), והשדי חמד (כללי הפוסקים י"ג אות ח), ועוד.

¹² החסבר הוא, שאיסור שעטנז נאמר רק בתערובת צמר רחלים עם פשתן, כמו שעשויים ברוב החליפות שלנו שהם מפוליאסטר ולא צמר, גם אם יש בו מיעוט צמר הוא בטל ברוב, רק מחצה על מחצה אסור וזהו ספק דאורייתא, וכל שאם אדם צמר רחלים שאסור לערבו עם פשתן.

¹³ ראש תיבות עם הארץ... מי שלא יודע את המשנה הזאת הוא עם הארץ... צריך לדעת ש"ס עם תוספות.

¹⁴ כלים שמשמשים בהם ביבש כגון תבנית של תנוה, או סיר פלא של עונה, צריך להכשיר אותם על ידי ליבון חמור, עד שיהיו ניצוצות של אש ניתנים, לא מספיק לבקן כל כשיעור שהקש נשרף עליו. ובדרך כלל הכלים הללו לא עומדים בליבון החמור, וקונים כלים חדשים. והוא הדין רשת של צליה, ושיפודים - פעם היו משתמשים רק בשיפודים מברזל אבל היום זה "דור עשירי" ויש חד פעמי - שלפעמים צולים עם היתר גם לחם, כיון שבלוע ביבש צריכים ליבון. אבל מכלי שבלוע בלח כגון מרק או רוטב, יש להכשירו בהגעלה.

בכל כלי הולכים אחר רוב בליעתו, את רוב השימוש ביבש, והכשר בליבון, ואם רוב השימוש בלח כמו רוטב, הכשר בהגעלה. כגון מכתב שמשמשים בה שניצל, לרוב משתמשים בה עם הרבה שמן, אבל לפעמים השמן נגמר או אכזרי, נגמר, ואם הוא קמחון הוא לא ייש עוד שמן, והוא מטגן ביבש. האשכנזים נוהגים להתחשב גם במיעוט, שאם היה גם שימוש מועט ביבש, מצריכים ליבון. וכך היא דעת הרמ"א (סימן תנא סעיף ו) לכתחילה.

בשבתים של הרבנות מקפידים על כך, ויש בארצות השוליים לפעמים ומקנים ומשפטים ועושים ממש עבודה מצוינת.

לאחרונה הביאו לי לעבור על חוברת שהרבנות הראשית לישראל מוציאה בכל שנה, עם הנחיות למסעדות ובתי מלון על הכשרת כלים לפסח, יש לי עליה כמה הערות. הקו שלחם שם "כל המחמיר תבוא עליו ברכה"... יש דברים שהם צודקים, צריך להתחשב גם בדת האשכנזים שגם הם באים למקומות האלו, אולי אפילו באים יותר... אבל יש הרבה חומרות שליומים הגמורים על עם ישראל, אפילו בדברים שכולם מודים להקל. לכן הוריתי להם שלא ידפיסו ביתים.

ומכאן למדנו "טעם כעיקר מדאורייתא", אמנם יש בזה מחלוקת, אבל כך נפסק להלכה.

הכשר כלים בפסח

טו. נחלקו הראשונים אם ההכשר האמור בכלי שבלוע בו מאכלות אסורות, הוא אמור גם בהכשרת כלים לפסח. לדעת הרמב"ם (פרק מה מהלכות חמץ ומצה הלכה כג) אין מושג של ליבון בפסח, ולעולם כל הכשר הכלים בהגעלה, גם כלים שהשתמשו בהם ביבש. אולם שני עמודי ההוראה הר"ף והרא"ש (פסחים ל:), העתיקו את המשנה בעבודה זרה גם לגבי פסח, שכל שתשמישו ביבש הכשרו בליבון, וכל שתשמישו בלח הכשרו בהגעלה. וכן דעת רוב הראשונים.

ביאור המחלוקת

טז. יש לבאר במחלוקתם, שלדעת הרמב"ם חמץ נחשב להיתרא בלע, לפני פסח החמץ נחשב היתר, ואם כן לא בלוע בכלי טעם של איסור. והגמרא בעבודה זרה (עו.) מביאה שבבית המקדש היו צולים את השלמים בשיפודים ואסכלאות על האש, למחרת באותם שיפודים צלו עוד שלמים וגם קרבן חטאת - לא היה להם חד פעמי - ואחרי שני ימים וליה אחד הטעם הבלוע נעשה נותר, ומה שצולה על השיפוד מקבל את טעם הנותר, ולכן היה להם שם דוד של מים חמים, ובכל פעם לאחר שצלו בשר היו מגיעילים בו את השיפודים ומכשירים אותם. ובגמרא הקשה רב עמרם לרב ששת: והלא במשנה אמרו ששיפודים מלבנן באור? אמר ליה: עמרם ברי! מה ענין קדשים אצל גיעולי עובדי כוכבים, הכא היתרא בלע, התם איסורא בלע. כלומר, בקדשים כיון שבלע היתר, די בהגעלה, אבל בלוקח כלים מהגוי, הכלי בלע טעם אסור של דבר טמא. עד כאן דברי הגמרא. ולדעת הרמב"ם גם חמץ נחשב היתרא בלע ולכן גם בכלי שתשמישו ביבש, הכשרו בהגעלה. אולם הר"ף והרא"ש ורוב הראשונים סוברים שגם בפסח צריך ליבון, וכך פסק מרן בשלחן ערוך (סימן תנא סעיף ד): כלים שמשמשים בהם על ידי האור כגון שיפודים ואסכלאות וכיוצא בהם, צריכים ליבון, והליבון הוא עד שיהיו ניצוצות ניתזין מהם. וכך ההלכה. לכאורה סברת הרמב"ם נכונה. ובאמת הר"ן מקשה על הר"ף מה החמץ שונה משלמים, הרי בשניהם היתרא בלע, ובשלמים די בהגעלה? אלא סבירא ליה לרבינו הר"ף שחמץ שמו עליו, בכל השנה הוא נקרא בשם האיסור "חמץ", ולכן נחשב איסורא בלע וצריך ליבון, מה שאין כן בנותר, בשעת הבליעה לא נקרא נותר אלא קדשים. וכך גם הבינו שאר הראשונים ומרן השלחן ערוך.

תירוץ לא אמיתי

יז. ועל דרך זו אפשר ליישב את דברי הראב"ד ורוב הראשונים שחמץ בפסח אינו חוזר וניעור, והקשו הפרי חדש ורבי עקיבא אדרי [לעיל אות ג] מה דימוי לכלאים, הלא חמץ הוא היתר במשך כל השנה. ולפי דברי הר"ן יש לומר שאף על פי שהחמץ היתר, מכל מקום שמו עליו, ולכן כשנתערב בכשר לא אומרים על תערובת של היתר בהיתר. אמנם זה תירוץ יפה, אבל הוא לא אמיתי... צריך לדעת פוסקים!¹⁵

ע"ש שאתן את ההערה. גם על תרופות הוציאו רשימות ארוכות בדבר כשרותן לפסח, אבל כבר הורע אמת (ח"ב ח"י"ד סימן מוח) ונחזון איש (סימן קטז סוף אות ח) הקילו בתרופות. כי החמץ שבחן הוא נתון טעם פגום, ובתערובת אין לומר "אחשביה". וכי הם מחמירים יותר מהחזון איש? הקו שלנו הוא ללכת על פי ההלכה.

אדם שבא אליו אורח אשכנזי לבית בפסח, לא יתן לו אורז וירגוז אותו, אלא יתן לו תפוחי אדמה... סיפתי עבבר שלפני כמה עשרות שנים היתה "קבלת פני רבי" למרן זצ"ל בפסח בשיבה שלנו "חזון עובדיה", וזה לא היה כל כך המוני כמו שנהיה יותר מאוחר, אלא היו באים רבנים ומדברים עם מרן בהלכה ובאגדה. אחד העוררים קנה משמשים יבשים, גרעינים, שקדים, פטריות, כל מה שהוא אורח... והביא לשלם. מרן אמר לו: תוציא את הכל, אתה לא יודע שגם איכנונים באים אלי? "תערון לפני שלחן נגד צורר"י... זו היתה התנהגות של מרן זצ"ל. השאיר שם רק מה שמותר להם, וזה לא יודע מה נשאר... המרוקאים לא אוכלים אורז בפסח, אבל לא מותרים על גרעינים...

לפני יותר מחמש שנים כשנבחרתי לרבנות, קיבלתי מכתב מרבינו צוהר שכתבו לי: היתה אמיץ ותתרי את הקטניות והאורז בפסח. כתבת להם בחזרה: היסוד של החומרא הזאת היא כבר מהראשונים, כך כתבו מהראשונים הגהות מיימוניות (קושטא, פ"ה מהלכות חמץ ומצה ה"א), ובספר המנוחה (ר"פ מהלכות חמץ). וכך פסק הרמ"א (סימן תנג סיני), ונלחמו על זה גדולי האחרונים, ובכללם החתם סופר (סימן קכב), ואם כן אין אני יכול לבטל את דבריהם, אין בית דין רשאי לבטל דברי בית דין חברו ולא אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובכבוד (עדות א. ח), והבאתי להם עוד נימוקים מדוע לא לבטל את המנהג הזה, ולכן אחינו האשכנזים ימשיכו במנהג הזה, ואנחנו הספרדים מקילים בו.

¹⁵ מרן זצ"ל בגיל שלושים ואחת הוציא לאור את ספרו חזון עובדיה על פסח, ולאחר כמה עשרות שנים יצאה מהדורה שנייה. אני עסקתי בקדשים, וכתבתי את כל הספר מחדש בהרחבה והואצנ בשני כרכים. באחת הפעמים ראיתי שהרב כתב: וכן כותב בספר "לך שלמה", תיקונו וכתבתי: "האלף לך שלמה", חשבתי שכוונת הרב לשו"ת של רבי שלמה קלוני, ששמרן ראה את "התיקון" גער ב"ב וכתב לא מרן את ספר רבינו מרדכי, ו"לך שלמה" הוא הספר, והאלף לך שלמה הוא אשכנזי... מה אתה מושווה...? במרוקו היו גדולי עולם וחיברו שם אלפי ספרים, אי אפשר לתאר כמה תורה היתה במרוקו. והטביל של הבבא סאלי רבי יעקב בוחצירא שקבור בדמנהור שבמצרים, חיבר ספר "ורו משפטיך ליעקב" ששובות בחושן משפט, לא על הוזהר וכדומה. יש אברך אחד מאלעזר שהוא מהדיר ספרים של רבני מרוקו, ועושה עבודה נפלאה. הוא הלך לחסם אחד שיתן לו הסכמה, אותו אחד אמר לו: אני לא נתן לך הסכמה! מה צריך את הספר הזה, מי ילמד בו? אמר לו: הרב ידעא ביביע אורח אלו ספרים מרן מביא, כל ספר יש לו את הומו שלו. אמר לו: הומו של הספרים האלה כבר עבר, אל תוציא. ואותו אברך ב"ב אבי. אמרתי לו: אני אתן לך הסכמה. כמה מרן היה מעודד להוציא לאור ספרים עתיקים, כמה היה שמח בו, הביאו לו פתח חדרים שיבא מחדש, איך הרב שמו, אם היה יכול ללוקד היה רוקד מרוב שמחה. מוציא את הספר מהידים עם הערות מביא, זו זכות של המחבר. וכך התורה

הראב"ד עצמנו (בשו"ת תמים דעים ס"ס קז) כתב בפירושו, שחמץ נחשב היתרא בלע ולכן לא צריך ליבון בחמץ, כדעת הרמב"ם, ולכן אי אפשר לתרץ את דבריו שחמץ נחשב איסורא בלע כי שמו עליו.

כדברי הרב שואל ומשיב, הכתב סופר, הרב פראנק, שהיו אשכנזים, והרמ"א (סימן תמו סעיף ד) שהחמיר וכתב שחמץ חוזר ונייעור, דיבר דוקא על תערובת של לח בלח.

מוחקים ומוחקים...

כ. אסיים בסיפור קטן. לפני כשלושים וחמש שנה הזמינו אותי למסור שיעור באופקים בענין המצות מכונה, ואמרתי להם את כל הנימוקים להתיר. אז היה הפרש כספי בין החברות השונות, ואמרתי להם שכל המצות מכונה כשרות לפסח. בסיום השיעור אני רואה שאנשים ניגשים לאיזה דף שתלוי בדלת ומוחקים, התפללנו ערבית וגם באמצע קריאת שמע אני רואה שממשיכים למחוק... כנראה זה הפסד מרובה... לא הבנתי. לאחר התפילה הייתי צריך לנסוע לירושלים, פתאום הגיע רב אחד תלמיד חכם אשכנזי ע"ה, ואמר להם לחזור לבית הכנסת, ואז אמר להם ששמע שאמרתי להתיר את המצות מכונה והתחיל להתקף, אמר איך אפשר להתיר, ודיבר בצורה מאוד חריפה, ה' יסלח לו. אברך אחד היה צריך פרנסה, מאיפה יאכיל את הילדים, אמר לעצמו אני אביא בטנדר הרבה מצות הלפרין וארוויח כמה גרושים על כל חבילה, ותלה דף שמי שרוצה ירשום את שמו. באופקים יש הרבה ילדים, וכל אחד רצה כמה חבילות. אבל אחרי ששמעו שכל המצות כשרות, כולם מחקו את השם שלהם, רצו לקנות מצות יותר זולות... אותו רב ריחם על האברך ובא ותקף אותנו. אחר כך שאלתי: למי שמעתם? אמרו לי: אף אחד לא שמע לו, כבודו שכנע אותנו, הוא סתם צעק... מה זה משנה שבמצות יהודה יש פירור במיליון מצות, ובהלפרין יש פירור בעשרה מיליון, סוף סוף צריכים להגיע לכלל שהחמץ אינו חוזר ונייעור, ובתערובת יבש ביבש גם לאשכנזים מותר. הבאתי להם פוסקים, וגם סיפרתי להם שמרן זצ"ל וחכם בן ציון הלכו ביחד למפעל של מצות יהודה, וראו שהכל בסדר ונתנו להם הכשר. מי שיכול להחמיר אין הכי נמי, אבל אברכים שמקבלים בכלל כמה פרוטות, צריכים לדעת שהמצות מכונה לא רק שמותרות בשעת הצורך או בשעת הדחק, אלא מותרות בהחלט.

תירוץ אמיתי

ית. הגאון רבי אליהו ישראל - היה גדול הדור לפני למעלה ממאתים שנה - בספרו כסא אליהו (סימן תמו סק"ז) כתב, נכון שחמץ הוא היתר ובפסח הופך לאיסור, אבל קיימא לו בשלחן ערוך (סימן תמו סעיף ב) שחמץ שנתערב בערב פסח בחצות היום בטל בשישים, ורק מליל הסדר והלאה לא בטיל אפילו באלף. הוא אף על פי שהחמץ לפני פסח הוא היתר, אבל בחצות היום של יום י"ד ניסן הוא הופך לאיסור, ובאותה שעה הוא בגדר תערובת של איסור בהיתר, ואז האיסור בטל בשישים, ורק חמץ שנתערב בלילה לא בטל אפילו באלף. מרן החיד"א בברכי יוסף (סימן תמו סק"ז) הביא את התירוץ הזה וסמך עליו. זה תירוץ אמיתי! לפי זה גם במצות מכונה, אם התערב פירור של חמץ הוא בטל בשישים ביום י"ד.

להלכה

יט. להלכה חמץ בפסח לא חוזר ונייעור, וגם לאשכנזים מותר לאכול ממוצות מכונה,

שלנו זה רק בית יוסף ב"ח ש"ך וט"ז? צריך לפתוח את כל הפוסקים. כל ההלכה משתנית אם אדם יודע עוד ספרים. לפני כמה שיעורים (פרשת בא תשע"ט) הוכרנו שרב אחד כתב שפשוט שאסור לפתוח קופסאות שימורים בשבת, הוא לא פתח ספרים ולא ראה מה שכתב רבי חיים פלא"י (ברוח חיים סימן שיד סק"ד) שמתור, כי אחר כך זורקים את הקופסא. זה ספר עם אותיות רש"י... מי שפתח בשבת שקית של במבה ובירך בורא פרי האדמה וממשיך לאכול מהשקית, לא צריך לשפוך לצלחת. וכן מי שאוכל לבן בשבועות - מי אוכל לבן בשבת?... לא צריך לשפוך אותו לכוס אחרת, כי הוא לא נחשב שעושה כלי על ידי הפתיחה, זה חד פעמי וזורקים אותו מיד לאחר השימוש. למה פשוט כל כך פסקו של מרן זצ"ל, וכי זה "קוקה קולה" שעשו לו פרסומת...? אלא כולם רואים שדבריו הם דברי אמת, אחרים כותבים דברים מחוסר ידיעה, והרב הקיף את כל התורה. היה לו בכיס אחד בבלי וירושלמי, ובכיס אחר תשובות הראשונים והאחרונים, וידע להכריע בכל הלכה.

בשבוע הבא עוברים לשעון קיץ, ולכן במוצאי שבת הרב המקדים ידבר מהשעה 21:30, והשיעור יתקיים מהשעה 22:00 עשר עד 23:00.

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מו"ח הראש"ל שליט"א מבוהמנס"ם היודים כל מוצש"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

שרה בת שלום ויונה

רפ"ש בשורות טובות

לכל המעונין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'פאן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"

השאר את שם מלא ומספר טלפון ב- *5293 * שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזיר אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

יוסף חביבי נ"י

מאת התלמיד החביב: יוסף חביבי נ"י דרום הארץ

כתוב בפרשת השבוע: ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם וכו' והתקדשתם והייתם קדושים וכו' בקדושה נאמר והייתם קדושים שהבא להיטהר מסייעים בידו ועוזרים לו להתקדש, ובטומאה כתוב ונטמתם בהם, שהבא להיטמא פותחין לו אבל לא עוזרים לו היות וכל אדם בוחר בדרך שלו, שאם הוא רוצה להתקדש מסייעין לו, ואם רוצה להיטמא אז ישיב בתשובה.

העלון להצלחתם של: יופי בת סולטנה לידה קלה, דרור יהושוע בן נעמה שפע בפרנסה, גל בן סיגלית בריאות חזרה בתשובה, גפן בן נדון לרופאה שלמה, דבורה אסתר בת לאה מרים כל הישועות, דבורה בת אסתר לידה קלה, דוד בן נינה כל הישועות, דוד בן מאיה כל הישועות, דוד בן מרל כל הישועות.

פרשת שמיני

ובזה מיושבת גם קושיית הרא"ם מפרה אדומה, כיון שפרה אדומה באה על חטא העגל וצריך להביא מעין הדבר שחטאו בו, לכן מביאים דוקא פרה, וכמו שאמרו תבוא האם ותקנה צואת בנה, ובאופן כזה לא אומרים "אין קטיגור נעשה סניגור".

"ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'" (ט ו).

בפסוק לא נתבאר בפירוש מהו הדבר אשר צוה ה'. ופירש האור החיים הקדוש: בפסוק הקודם כתוב "ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'", לא כתוב "לפני אהל מועד" אלא "לפני ה'", ללמדנו איך עמדו שם- שהכינו את עצמם לעמוד לפני ה', שידעו והרגישו שהם עומדים לפני ה', כמאמרו של דוד המלך ע"ה (תהלים טו ה) "שויית ה' לנגדי תמיד".

ומעלה זו גדולה היא ביותר, מי שמרגיש שהשכינה כנגדו מתנהג באימה וביראה ובבושת פנים, כמו שכתב הרמ"א בתחילת אורח חיים (סי' א ס"א): "שויית ה' לנגדי תמיד" הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלוקים, כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו כי ישיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דיבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו כדיבורו במושב המלך. כל שכן כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר (ירמיה כג כד) "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאום ה'", מיד יגיע אליו היראה וההכנעה בפחד ה' יתברך ובושתו ממנו תמיד.

ועל כך אמר להם משה רבינו "זה הדבר אשר צוה ה' תעשו", כלומר, דבר זה שעשיתם עכשיו, שעמדתם לפני ה' באימה וביראה בבחינת "שויית ה' לנגדי תמיד", את זה צוה ה' שתעשו תמיד, ואם תעשו כן - "וירא אליכם כבוד ה'".

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל" (ט א).
יש לבאר, מפני מה קרא משה לזקני ישראל? הלא רק אהרן ובניו הכהנים יכולים לעבוד במשכן, וזקני ישראל לא היו כהנים, ומדוע קרא להם? ופירש רש"י שקרא להם להודיעם שאהרן נכנס לכהונה גדולה על פי הדיבור, שלא יאמרו שנעשה כהן גדול מעצמו.

ובמדרש (ויק"ר י"א ח) מובא טעם נוסף, וזה לשונו: אמר רבי עקיבא: נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפיים, כך ישראל אין יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם.

ואע"פ שכבר היו שם משה ואהרן גדולי הדור, בא ללמדנו שלא עושים שום צעד בלי חכמי ישראל, להתיעץ אתם וללמוד ממעשיהם, כמו שנאמר (דברים לב ז) "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך".

"ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל. ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים והקרב לפני ה'" (ט א-ב).

אמרו רבותינו ז"ל (מגילה י:): כי באותו היום שהוקם המשכן היתה שמחה גדולה לפני הקב"ה כיום שנבראו בו שמים וארץ, כאן נאמר "ויהי ביום השמיני", ובבריאת העולם נאמר (בראשית א ה) "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד".

ובשעה זו צוה את אהרן "קח לך עגל בן בקר לחטאת", "קח לך" - בשבילך, שיכפר על חלקך בחטא העגל, וכאן הודיע הקב"ה שהוא מכפר לאהרן על חטא העגל על ידי העגל הזה שהוא מקריב לחטאת לפני ה'.

והקשה המהר"ל (גור אריה): מדוע צוה הקב"ה את אהרן להביא עגל, הרי חטאו היה בעגל, ואין קטיגור נעשה סניגור? וכן מובאר בגמרא (ר"ה כו.) בענין כהן גדול ביום הכפורים שאינו נכנס לקדש הקדשים בבגדי זהב אלא רק בבגדי לבן, כיון שהעגל נעשה מזהב ואין קטיגור נעשה סניגור. וא"כ מדוע אהרן הביא עגל לחטאת, הרי אין קטיגור נעשה סניגור?

וכן קשה בענין פרה אדומה שבהא לכפר על עון העגל, כמבואר ברש"י (במדבר י"ט כב) ובמדרש (במדב"ר י"ט ח): משל לבן שפחה שטינף פלטיין של מלך, אמרו תבוא אמו ותקנה הצואה, כך תבוא פרה ותכפר על העגל. והקשה הרא"ם: איך מביאים פרה לכפר על העגל, הרי אין קטיגור נעשה סניגור?

ואע"פ שבפרה אדומה לא מביאים עגל אלא רק פרה, הלא בענין תקיעת שופר מבואר בגמרא (שם) שאין תוקעים בשופר של פרה כיון שהוא מזכיר את חטא העגל, וא"כ גם בפרה אדומה איך מביאים פרה לכפר על עון העגל, הרי אין קטיגור נעשה סניגור?

ותירץ המהר"ל: כשביאים לכפר על עוונות אחרים אנחנו לא רוצים להזכיר את חטא העגל, שאין קטיגור נעשה סניגור, אבל כשביאים לכפר על חטא העגל עצמו צריך לתקן באותו דבר שחטאו בו, ולכן הביא אהרן את העגל לחטאת לכפר על עון העגל, ולכן לא שייך לומר כאן "אין קטיגור נעשה סניגור".

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת מדין הנמשך
עבודתו לסיני נבני אדם חיל, צוה וצוה, ויבוא וירא לשנות מדין נפש

מתוך דברי קודשיו של
הגאון הגדול **רבי ברוך שרגא שליט"א**
בענין חשיבות מדין נפש

**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבינו אנוסת "בית מדין" עורכים מדין נפש לכל שום נוסח
להעברת שמת שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

רבי יחזקאל סגל הלוי לנדאו זצוק"ל
יום פטירתו: י"ז באייר ה'תקנ"ב

לאורם נלך
הדליקו נר
בביתך בשבת הביתית וצוק"ל

בהיותו ברבנות בעיר התקין במקום כמה תקנות, הוא תיקן שאדם לא יוכל לפרסם ספר הלכתי לפני גיל 40, כ"כ התקין תקנות בעיינינו לבוש והזהיר בזה מאוד שנועדו לא להידמות לגוים, והיה אומר: "מה לנו להידמות לגוים? להם נאה לשמוח כי הם יושבים שלווים ושאננים בארצם ומולדתם, אבל אנו עם עני הנתון בגלות ולשמחה זו מה עושה?" כ"כ ייסד רבינו ישיבה בעיר פראג והיה מוסר בה בכל יום ארבעה שיעורים, שניים בגמ' ושניים בשו"ע.

רבינו נודע בפסיקותיו והלכתיות ולא היסס להביע את דעתו גם אם הם היו נראות מקלות מדעת רבנים אחרים. רבינו היה מקושר מאוד עם השלטונות והיה עוזר רבות ליהודים בכל מיני גזירות. בשנת ה'תקל"ב (1772 למנינם) פרצה שריפה גדולה ששרפה את ביתו של רבינו ובו נשרפו כל כתביו. לאחר מכן פרסם רבינו את חידושיו בספר "ציון נפש חיה" (הצ"ח) על שם אמו מרת חיה ע"ה וספרי פסקיו בהלכה הנודעים "נדוע ביהודה" על שם אביו רבי יהודה לנדאו זצוק"ל.

וכן את הספרים מראה יחזקאל על הגהות הש"ס דגול מרבבה על השו"ע ועוד ספרים רבים.

רבינו נטמן בבית העלמין בעיר פראג, והוא בן 79 שנים בפטירתו.

רבי יחזקאל סגל הלוי לנדאו זצוק"ל (בעל "הנדוע ביהודה")
רבינו נולד ב"ח בחשוון ה'תע"ד (1713 למנינם) בעיר אפטא שבפולין לאבא רבי יהודה סגל לנדאו זצוק"ל ולמרת אימו חיה ע"ה שהייתה ביתו של אב"ד בעיר דובנא, והיו מיוחסים עד לרש"י הקדוש.

כבר בילדותו למד ופלפל בתורה עם אבא, וכן למד תורה אצל רבי יצחק אייזיק סגל זצוק"ל. בגיל 13 עבר ללמוד תורה בבית המדרש הנודע בברודי שבו למדו חכמים עצומים וגדולים. בגיל 18 נשא לאישה את מרת ליבא - ביתו של הגביר רבי יעקב מדובנא (לא קשור למגיד מדובנא) ועבר לגור לומן קצר אצלו בביתו בדובנא. לאחר זמן קצר עבר רבינו לעיר ברודי ובהיותו בגיל 20 התמנה רבינו לשמש כאב"ד ושם שימש כמה שנים, באחד מארבעת בתי הדין שפעלו בעיר ברודי, ושם הופנו אליו כל השאלות חמורות ביותר.

רבינו התפרסם כפוסק בעל שיעור קומה גדול מאוד והיה דן ומכריע גם במחלוקות גדולות שהתפרסמו בזמנו, כ"כ רבינו הרבה בתעניות וסיגופים, מר"ח אלול ועד יו"כ היה צם מערב שבת לערב שבת, ובתשעת הימים היה אוכל רק לחם יבש. בשנת התקט"ו עבר רבינו לעיר פראג ושם שימש ברבנות.

העלון להצלחתם של: דוד בן רונית קדושה, צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, דוד בן רונית נתנאלה הצלחה בחינוך הילדים, דוד ליאד בן לימור בריאות, חזרה בתשובה, שה' יסיר מעלינו כעס ופחד, ושנוכה לבר מצווה שלו ובריאות, דינה בת יסכה ברכה והצלחה, דינאל בן נארי חזרה בתשובה ללכת בדרך הישר.

שהם שווים לכל בני אדם ולא כפי כמה שווים לאותו אדם.

שאלה: אדם שקנה בבית הכנסת עליה ל"ח ב-1000 ורוצה לעשות התרת נדרים על אותו נדר האם יכול לעשות כן?

תשובה: לכאורה היה נראה לומר שודאי שאינו יכול לעשות התרת נדרים שהרי כבר השתמש בקניה שקנה ועוד קי"ל אין עושים התרת נדרים על דבר מצווה ולכן מה שיתחייב זה מה שיצטרך לשלם וכמו שכתב להדיא הרי"ף במס' בב"ק ריש פרק פ"ד ע"פ דברי הגמ' שם בדף מ"ח הנודר וכן הרשב"א ועוד מן הפוסקים. אבל כתב הטור ביו"ד סי' רנ"ח בשם אביו הרא"ש שאם נדר לצדקה אינו יכול לחזור בו אבל ע"י שישאל לחכם והתיר לו הותר לו נדרו וכך פסק מרן השו"ע ביו"ד סי' רנ"ח סעי' ו' שכתב בזה"ל הנודר צדקה אינו יכול לחזור בו, אלא אם פן נשאל לחכם והתיר לו. ואם הגיע ליד הגבאי, אינו יכול להשאיל עליו.

להלכה: אם אותו אדם נדר ובסוף התגלה שאינו יכול לעמוד בזה יעשה התרת הנדרים אצל החכם וע"י כך יהיה פטור מלשלם את אותו הנדר ודברנו בזה עם הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א והסכים עמנו בזה.

שאלה: אדם שיתקלקל לו הפלאפון ולא נמחקו לו המספרים ונתן לטכנאי שיתקן לו את הפלאפון והטכנאי יתחייב שלא ימחק לו שום מספר טלפון, ובשוגג כתוצאה מהתיקון נמחקו כל המספרים האם יכול בעל הפלאפון לתבוע את הטכנאי על כך?

תשובה: אין ספק שאותו טכנאי יש לו דין של שומר שכר שהרי הוא מקבל כסף על עבודתו וקי"ל ששומר שכר חייב בגנבה ואבידה כדברי המשנה בשבועות מ"ט עמ' א'.

השאלה במה יכול לתבוע בעל הפלאפון את אותו אדם, נראה לומר שלא יכול לתבוע אותו על כלום כי אותם מספרים לא שווים כלום בשוק ומדין התורה תמיד מסתכלים כמה שזה שווה לבני אדם ולא מסתכלים כלל ועיקר על רגשות של האדם וכך כתב להדיא הרב יבוא ידיד בסימן קע"ה שלא מסתכלים לפני רגשות האדם אלא מסתכלים כמה שווה אותו החפץ אצל בני אדם ולא אצל האדם עצמו. וכמו שנשאלנו לעיל לענין אדם שהיה בחו"ל וצילם תמונות מיוחדות וחברו מחק לו אותם והסקנו שאינו משלם לו אלא כמה ששוים התמונות האלו בחו"ל ואפי' שלאדם עצמו שווים בהרבה יותר.

להלכה: הטכנאי לא יהיה חייב לשלם על אותם מספרים שמחק אלא כפי כמה

שאלה: עד מתי אפשר לברך ברכה זו אם לא בירך בזמנה?

תשובה: עיקר הדין צריך לברך בימי ניסן וזריזים מקדימים למצוות ואין לעקב ברכה זו כדי לברך בציבור אלא כשרואה תברך, ואם לא בירכה יכולה לברך כל עוד ויש פרחים על האילן אבל אם כבר נשרו הפרחים והתחילו לגדול פירות אף שהפרות אינם ראויים לאכילה אין לה לברך, ומכל מקום אין להתחיל לגדול בו חלק מפרותיו, אם יש בו עדיין פרחים וניצנים יכולים לברך עליו. (ילקוט יוסף חלק ג' עמוד תר"כ)

שאלה: האם חובה לברך על אילנות הנמצאים מחוץ לעיר או שזה רק חיוב מצוה?

תשובה: הגמרא בברכות (מ"ג) אומרת: היוצא בימי ניסן וכו' וידוע שיש חלק מהפוסקים שדייקו מלשון הגמרא שצריך לצאת מחוץ לעיר כדי לברך, אבל יש פוסקים שאינם מצריכים לצאת מחוץ לעיר, וזה לשון הרמב"ם (פרק ה' הלכה ג') "היוצא לשדות או לגינות בימי ניסן" וכו' ומשמע מלשונם שלא חייב לצאת לשדות שהם מחוץ לעיר אלא אפשר לברך גם על גינות שנמצאות בתוך העיר, ולכן אין חובה לצאת והמחמירה לצאת תבוא עליה ברכה וע"י עוד בחזון עובדיה פסח מה שכתב בזה כיד ה' הטובה עליו.

שאלה: מהו הזמן הנכון לברך ברכת האילנות, על איזה אילנות יכולים לברך והאם נשים חייבות בברכה זו?

תשובה: הגמרא בברכות (מ"ג) אומרת: היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאים פרחים יברך עליהם, נמצא שהזמן הנכון הוא בימי ניסן, ומברכים על אילנות שמוציאים פרי ולא על אילנות סרק ואם בירך על אילנות סרק יצא, ולא יברך שוב על אילנות פרי, וצריך לברך על שני אילנות ולא על אחד ואפילו אם הם מין אחד יכולה לברך, והמברכת על מיני אילנות הרבה הרי זה משובה. ונכון לברך על אילנות שהם לא מורכבים מין שלא במינו, אולם מותר לברך לכתחילה על אילנות ערלה (שהם בתוך ג' שנים לנטיעתם) ואף שהם אסורים בהנאה הואיל ולא נעשו באיסור. ולדין של חיוב נשים, גם נשים מחויבות לברך ברכה זו, ולא נחשב מצוה שהזמן גרמה שהם פטורים, הואיל וזו ברכת השבח ועל ברכת השבח נשים חייבות וכמו שמברכות על פרי חדש שהחיינו ולא נחשב מצוה שהזמן גרמה, ובליה מותר לברך בתנאי שרואים את האילנות על ידי אור החשמל. (חזון עובדיה פסח הלכות ברכת האילנות עמוד ח' עד ט"ו)

גלוטן

וזהו אחד הסימנים המובהקים לרגישות לחלבון המדובר. **איך בודקים רגישות לגלוטן?** אבחון רגישות לגלוטן נעשה על דרך השליחה: אם אין ממצאים המעידים על צליאק או על מחלה אחרת הקשורה למערכת, עולה הסיכוי שמדובר ברגישות זו.

אחת הדרכים הנוחות והמדויקות לשלול צליאק היא בדיקת צליאק- בדיקה גנטית המבוצעת על בסיס דגימת רוק הנקראת צליאקס. דגימת הרוק מנותחת במעבדה, ונבדק האם היא מכילה גנים אשר נמצא כי הם קשורים להימצאותה של מחלת הצליאק. אם הם לא נמצאו- הסיכוי הוא גבוה שהנבדק אינו סובל מצליאק, וייתכן שהבעיה היא רק רגישות.

איך מתמודדים עם רגישות לגלוטן? הפתרון הטוב ביותר לאנשים אשר רגישים לגלוטן עם רגישות לגלוטן הוא הימנעות מצריכתו. יש להוציא מהתפריט לחמים מסוגים שונים ומוצרי מאפה המתבססים על חיטה או על דגנים אחרים המכילים גלוטן, וכך המוצב ישתפר משמעותית.

מדובר בשינוי לא פשוט, שכן 'על המדף' נמצאים אינספור מוצרים המכילים גלוטן. ובכל זאת, כיום ישנן שלל אפשרויות, בדמות מוצרים המתבססים על קמח תירס, קמח סויה, קמח תפוחי אדמה, דורה (דגן שאינו מכיל גלוטן), שעועית ועוד שלל תחליפים והיום בגלל המודעות הגוברת, כבר קל יותר לדעת באיזה מאכלים יש גלוטן. החשוב ביותר הוא לידע את הסביבה על הרגישות.

תמיד בבריאות!!

מה זה גלוטן? הגלוטן הוא חלבון אשר מצוי בדגנים רבים. בגרעין החיטה, לדוגמה, מהווה הגלוטן 80% מכלל החלבונים, אך החיטה היא לא היחידה שמכילה גלוטן, כאמור. גם שיפון, כוסמין, שעורה ועוד דגנים רבים אחרים מכילים אותו. הגלוטן הוא כיום - אחד החלבונים הנצרכים ביותר בעולם. בתרבויות רבות, מוצרי החיטה מהווים את הבסיס לתפריט היומיומי של האדם, ולכן הגלוטן נוכח בתפריט זה בכמויות גדולות מאוד: בלחמים שונים, במאפים, בדגני בוקר ועוד.

מהי רגישות לגלוטן, ומה ההבדל בינה לבין צליאק? רבים טועים לחשוב כי רגישות לגלוטן משמעה צליאק - מחלה אוטואימונית אשר תוקפת את תאי המעי הדק וגורמת לבעיה בספיגת המזון בו. זה הזמן לומר: צליאק, דגננת בעברית, נובעת מאי-סבילות לגלוטן, כלומר זהו מצב שבו הגוף אינו מתמודד עם גלוטן ורואה בו גוף זר. ברגישות לגלוטן המצב מעט שונה: כלומר, הגוף אינו רואה בגלוטן גוף זר ואינו 'לחם' בו, ולכן תופעות שונות המאפיינות את מחלת הצליאק - תת-ספיגה, בעיות התפתחותיות ועוד- לא מתרחשות בדרך כלל במקרה זה. עם זאת, הרגישות לגלוטן יכולה לגרום לכמה וכמה תופעות בריאותיות ותסמינים שמופיעים גם בעקבות צליאק, וגם הם עשויים לפגוע מאוד בשגרת החיים היומיומית של הסובל ממנה.

מה הם התסמינים האופייניים לגלוטן?

• בעיות עיכול. • כאבי בטן ושלשולים. • גזים ונפיחות. • תשישות. • כאבי ראש. יש לציין כי תסמינים אלו מופיעים לרוב מייד לאחר אכילת מאכלים המכילים גלוטן

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "ני לגליל" ועוד...

כשאדם נמצא בצרה ויש לו שר שיכול לעזור לו, יש שומר בפתח לשכתו והוא מנסה לשחדו. ואילו הקב"ה אומר: כשיש לך צרה, אל תקרא למיכאל או לגבריאל, אלא תקרא אלי ואני אענה. הקב"ה אומר: אני שומע כל מילה שלך, כל כאב, כל מצוקה, רק תקרא ואני אענה - "כל אשר יקרא בשם ה' ימלט".

אמר רבי זעירא, אדם יש לו אוהב. פעם ראשונה הוא מתלהב ממנו, מכניסו לביתו ומושיבו על המיטה. פעם שניה, מושיבו על הכיסא, פעם שלישית על הספסל, ופעם רביעית אומר לו: כמה כבר אתה יכול לבוא אלי?! אבל הקב"ה אינו כן. כל מה שישראל דוחקים ובאים למקום תפלתו, שמחה היא מלפניו. לכך נאמר "מי כה' אלוקיני בכל קראנו אליו". אין קרוב לאדם יותר מהקב"ה.

זה מיסודות אמונתנו: בכל מצב יש להמשיך להתפלל. נכון, אתה עובר מהלך קשה של תיקון, אבל אל תאבד תקווה. תמיד תצפה שיהיה יותר טוב, ואל תתייאש. יש אנשים שבנו את ביתם מאוחר, אנשים שזכו לילדים מאוחר. מי שקיווה לה' ועמד בתור, לבסוף הגיע תורו, ומי שיצא מהתור, הפסיד את מקומו.

כל זמן שאתה עומד בתקווה שיגיע תורך, אתה תזכה לבסוף, אבל אם תתייאש ותעזוב את תורך, תחמיץ את ישועתך. על היהודי לקנות לישיעתו ה' שיתכן ותבוא תפאום גם במצבים הנואשים ביותר - "קוה אל ה', חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'".

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שולוח 3

העיקר להישאר "עומד בתור"

שאלה: ניגש אלי אדם מעוכב בשידוכו, כבן ארבעים, שהתאכזב רבות בנושא זיווגו, ושאל: "יש טעם לקוות שאמצא את זיווגי? יש טעם לצפות לרחמים? בגילי למה אוכל לצפות? האם יכול להיות לי אי-פעם טוב?"

תשובה: אמרתי לו את דברי המדרש, שאומר שכאשר יש לאדם שנתפס על עבירה חמורה, אדם מקורב למלכות שיכול לעזור לו, אומרים למקורב שידידו נתפס, והוא אומר להם: "שלא ידאג, אני אעזור לו". ואם אומרים לו "הוא כבר יוצא לידון". "לא נורא", אומר המקורב, "לפני הדין אוכל לעזור לו". ואם אומרים לו: "מוציאים אותו כעת להורג!", האם ניתן לעזור לו?!

לעומת זאת כשמשנה רבינו נידון להריגה אצל פרעה, נאמר "ויצילני מחרב פרעה". כי בשעה שנתפס פרעה את משה, חייבו להתז את ראשו, אבל החרב שהונפה על צווארו נשתברה, לפי שנעשה צווארו משיש, ועל כך נאמר "צדיק מצרה נחלץ".

כאשר עומדים להשליך אדם לכבשן האש, אף שר לא יכול לעזור לו, אבל הקב"ה הציל את חנניה, מישראל ועזריה מכבשן האש על ידי מלאך. וכך אירע לדניאל בגוב האריות. הקב"ה אומר לאדם: תקרא לי ואני אענה.

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יו"ר סניף אתגרים בחינוך ומנכ"ל חתונות חיות שקומים ברדיו 'קול חי'

ענוש לאנוש, ויכמוש..

נסו נא לעצום רגע את העיניים ולחשוב על הדברים אותם אתם אוהבים לעשות- הדברים בהם התקדמתם בחיים.

זה יכול להיות קריירה, תחביבים, חומרי לימוד שונים וגם דברים רוחניים כגון תפילה, קריאת תהילים ולימוד תורה. מה הצד השווה שבכולם?

בדרך כלל מכולם אנו נהנים. כשאדם נהנה ממהשהו, אזי הוא מתקדם ומתפתח בו. הנה יצאנו זה עתה מחג הפורים. בד"כ חג זה צרוב בנפשנו עוד מילדות כמשהו מהנה ואנו מצפים לו כל שנה, למרות שאנו כמבוגרים כבר לא מתחפשים ולא נוהגים להבעיר נפצים... לעומת זאת ישנם הרבה אנשים (ובעיקר נשים...) שמסתכלים קדימה בלוח השנה ורק מראהו של ר"ח ניסן באופק מכניס אותם למועקה נפשית כבדה היות והנה, כבר צריכים להיכנס לניקיונות הפסח המפורכים, להתארגנות לקראת הגעלת כלים, מכירת חמץ, הוצאות כלכליות כבדות מנשוא ויחסי משפחה מורכבים (את מי הזמנו שנה שעברה? את מי חייבים להזמין השנה? ואיך מסרבים לחמות בפעם המי יודע כמה מבלי שתפגע?)...

בקיצור, הדברים מהם אנו נהנים, הולכים ומתפתחים בנפש לעומת הדברים שנכפפים עלינו שלא בטובתנו, מהם אנו מסויטים בכל פעם מחדש.

ומה כל זה קשור לחינוך?...

ובכן, הבה נבדוק את עצמנו כיצד אנו מרגילים את ילדינו להנהגות טובות.

"דוד, למה הגעת הביתה באיחור? מעכשיו אתה לא יוצא מהבית שבוע!" - דוד כנראה איחר כיון שנהנה מאוד לשחק בחוץ. ומה אנו עושים? מענישים!

"שלמה, למה אתה מדבר באמצע השיעור? עכשיו תכתוב מאתיים פעם אין לדבר באמצע השיעור." שלמה כנראה דיבר כי היה לו חשק גדול להגיד לחבר שלו משהו, ומה אנו עושים? מענישים!

ככל שנעניש בתחום מסוים כך יפתח הילד שנאה לאותו תחום, והוא יהפוך עליו לעול כבד, לדבר מעיק.

ממש כמו חג הפסח המאיים הנדמה ללא מעט אנשים כעונש בן שבעה ימים. צריך לזכור: אין אדם אחד בעולם שהתקדם בגלל יראת העונש.

לפעמים נדמה כי הילד אכן מתקדם אך לצערנו זו רק אשליה עצובה. פעמים שהילד נרתע מהעונש ולכן הוא 'בורח קדימה' אך בשו"א לא מתקדם!

אז נכון, פעמים שצריך ענישה כדי להרתיע אבל חלילה לנו מלבסס את החינוך על ענישה. זה מסוכן מאוד והנזקים מובטחים לכל מי שישקיע בזה.

אדרבה, ככל שנשכיל לבסס את החינוך על עידוד וגרימת הנאה לחניך, כך נשיג חינוך של אמת.

שבת שלום.

לקביעת מפגשי יעוץ עם הרב- אתגרים בחינוך: 0583-222-705

הגדה של פסח "בית מרן" מפוארת

מהדורה מוגבלת!!

שמחים אנו לבשר לציבור הרחב על הוצאתו לאור לקראת חג הפסח של הגדת "בית מרן" מפוארת

- ✓ אבותיות מאירות עיניים
- ✓ סגולת רבי שמשון מאוסטרופליא
- ✓ משלוחים לכל חלקי הארץ
- ✓ קיצור הלכות חג הפסח
- ✓ סדר בדיקת וביעור חמץ
- ✓ כריכה רכה
- ✓ שירים לחג הפסח
- ✓ נייר כרומו מפואר

במחיר מובצע לזיכוי הרבים ע"ס 10 ₪ בלבד

להזמנות: 054-8536781

העלון להצלחתם של: הילדים הדרה בת נאור לה ובעלה הצלחה בחינוך, הודיה בת שרה פרנסה בשפע, ויל יהוד ישכר בן רחל חזרה בתשובה, זהבה בן פרידה כל הישועות בריאות הצלחה, חדיה בן דינה רפ"ו, ש, אריכות ימים ושנים, חוה אסתר בת רייזל בריאות נחת מכל יוצאי חלציהם.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293 * שלוחה 8 < 13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

פרק שישה עשר

האם הכל באמת טוב?

בפתיחת הספר כתבתי בקצרה על משבר קשה שעברתי לפני שנים רבות, היתה זו תקופה של שיא פריחתי בלמוד התורה, זכיתי להתמיד בתורה ממש עד כלות כחותי, לא הייתי מדבר כמעט עם אף אדם, כמעט באכילה ובשנה, והכל במטרה לגדל בתורה וביראת ה'.

ולפתע ביום בהיר, כשקמתי בבקר הרגשתי סחרחורות קשות וחלשה אימה, לא הרמתי ידים ונסיתי לפתוח את הגמרא וללמוד כהרגלי. והנה, אני מרגיש שכשאני מתאמץ ללמוד ולהבין את הגמרא החלשה מתגברת עלי יותר. חזרתי לביתי לנוח, אולי אני פשוט עיף - אמרתי לעצמי.

אך לא! גם לאחר שנה ארכה עדין הרגשתי חלש מאד כאלו לא ישנתי, הבנתי שאני חייב להבדק, משהו עובר עלי.

לאחר שבקרתי אצל הרופא נשלחתי לבדיקות, ולאחר מספר ימים התברר שהבדיקות כלן תקינות. הסברתי לרופא אולי הבדיקות תקינות אבל אני לא תקין!

שלח אותי הרופא לבדיקות נוספות וגם הן יצאו תקינות, נסיתי לגשת למומוחים יותר, וכלם תשובתם היתה - "הכל תקין!"

ובינתיים, בכל אותה תקופה אני לא מצליח לחזור לעצמי וללמודי, הדבר היחיד שיכלתי לעשות זה לקרא תהלים לזמן קצוב.

בכיתי בכל יום לבורא יתברך -

"רבונו של עולם, תן לי לשמח אותך, תן לי כח ללמוד את תורתך, כל בקשתי ורצוני זה רק לעשות רצונך".

והבורא יתברך החליט להשאיר את המצב על כנו.

בצר לי, פניתי לכל תלמידי החכמים שאני מכיר, ובראשם גדולי הדור, בתחנה: "אנא, התפללו עלי שאבריא מחלשותי ומכאבי השונים, כדי שאחזור לתלמודי".

במשך הזמן התחילו להכנס בלבי כל מיני מחשבות, כנראה הקדושוברוך הוא מעניש אותי על מעשי? אולי הוא לא רוצה בלמוד התורה שלי? ואולי לא אצא מזה לעולם?

בקצור כל מחשבה שלילית אפשרית עלתה בלבי.

מצב זה נמשך כשנה וחצי. אתם ודאי מבינים שזה לא היה קל בכלל, עד שזכני הבורא לפגש ברופא שהיה גם תלמיד חכם, שמבין בנפש האדם. בתחלה נסיתי לשכנע אותו, אולי כדאי שאעשה בדיקה כזאת או אחרת והוא בטל את דברי, ואמר לי נחרצות: "אתה בריא אין לך כלום, אתה פשוט לחוץ מאד ולא שמח, לך הביתה שים מוסיקה טובה שאתה אוהב, ופשוט תעבד את ה' בשמחה". - סיים את דבריו.

חזרתי לביתי מהרהר בדבריו, בתחלה היה לי קשה לקבל את דבריו, אני לא שמח? לא נראה לי. - חשבתי לעצמי. אבל אולי כדאי לנסות לעשות כדבריו, שמתי מוסיקה טובה, ופשוט נסיתי להרגע ולחייך.

והנה הפלא ופלא, התחלתי להרגיש קצת יותר חזק, והכאבים פתאם מתחילים להעלם. וכך לאט לאט חדרה ללבי ההבנה -

"אני לא עובד את ה' בשמחה! אני יותר מדי לחוץ להצליח!"

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

בס"ד "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה"

במוצאי שבת הקרוב זה קורה!! בטבריה

הרב יצחק פנגר שליט"א
הרב ישראל לורי שליט"א
הערב התקיים:

במוצאי שבת פרשת שמיני כ"ג באדר ב' 30/3/19
באולמי מופת (ההסתדרות) רח' גולני פינת המגינים טבריה

פתיחת שערים בשעה 21:00

ברוכים הבאים

הערב לגברים ונשים

הכניסה ללא תשלום
(הערב ללא התרמה)

העלון להצלתם של: חיים בן חנה אבילגיל ציפורה בריאות, ברכה, הצלחה במכירת הנכסים, חן שרה בת שושי הצלחה בכל, חנה בת מוול חממה בריאות הגוף, הפציבה חיה בת שולמית חזרה בתשובה, טליה בת קרן חזרה בתשובה, טריז בן נארי חזרה בתשובה ללכת בדרך הישר.

לקבלת העלון במייל הרשמו betmaran1234@gmail.com